

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	25.VI 2017 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-117-12
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Klub poslanika "Socijaldemokrate i Liberalna partija Crne Gore"

Datum, 23.06.2017. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavljam sljedeće pitanje predsjedniku Vlade Crne Gore, gospodinu Dušku Markoviću;

Poštovani predsjedniče Vlade,

Ove sedmice se navršava pet godina od otvaranja pregovora sa Evropskom Unijom. Kako ocjenjujete dostignuto u tom procesu, odnosno do kojeg nivoa su sprovedene neophodne reforme našeg društva? Kako vidite nastavak pregovaračkog procesa, njegovu dinamiku, a naročito kakva je Vaša projekcija završetka pregovora i budućeg članstva Crne Gore u Evropskoj Uniji?

OBRAZLOŽENJE

Evropska Unija je prije gotovo tačno pet godina, 29.06.2012. godine, otvorila pristupne pregovore sa našom državom, sa procesom skrininga. Za ovo vrijeme, zaključno sa 20.06.2017. godine, otvorili smo 28 od 35 pregovaračkih poglavlja, uključujući poglavlja o vladavini prava, pravosuđu i temeljnim pravima, pravdi, slobodi i bezbjednosti, a tri poglavlja su privremeno zatvorena (nauka i istraživanje, obrazovanje i kultura i vanjski odnosi), dok su mjerila za otvaranje postavljena za 11 poglavlja. Cijenim da u procesu pristupanja EU, Crna Gora treba da se rukovodi principom "kvalitet prije brzine", sa akcentom na kvalitet sprovedenih reformi u odnosu na dužinu trajanja procesa. S tim u vezi je i moje prvo pitanje, odnosno, da li smatraste da su u dosadašnjem procesu u dovoljnoj mjeri sprovedene neophodne reforme našeg društva, što je svakako mnogo važnije nego puko, formalno članstvo u EU?

Takođe, nesporno je da je u proteklih pet godina otvoren zavidan broj pregovaračkih poglavlja i da je učinjeno dosta na putu ulaska Crne Gore u EU, kao jednog od temeljnih spoljнополитičких prioriteta naše države. Sa druge strane, evidentno je da nas očekuje još dosta posla u sprovođenju reformi u našem društvu kako bismo mogli na kvalitetan način dovedemo do kraja ovaj proces i na pravi način zatvorimo jedno po jedno pregovaračko poglavlje, od kojih su nesumnjivo ključna poglavlja 23. i 24., koja se zatvaraju na samom kraju pregovora, zbog svoje kompleksnosti i osjetljivosti. Kada uzmemu sve prethodno navedeno u obzir, kako Vlada na čijem ste čelu vidi dalju

dinamiku pregovaračkog procesa i kada građani Crne Gore mogu očekivati da Crna Gora i formalno bude u društvu najrazvijenijih evropskih država?

Molim Vas da mi odgovor dostavite u pisanoj formi.

S poštovanjem,

Šef Kluba poslanika
Prof. dr Vujica Lazović

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	5. VIII 2017. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/17-12/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Vlada Crne Gore
Predsjednik

Broj: 01 - 5740

Podgorica, 30. jun 2017. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospodin Ivan Brajović, predsjednik

Poštovani predsjedniče,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja postavljena tokom Premijerskog sata održanog 28. juna 2017. godine, kako bi isti bili dostavljeni uvaženim poslanicima.

S poštovanjem,

Klub poslanika Socijaldemokrate Crne Gore i Liberalna partija Crne Gore
Prof. dr Vujica Lazović

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavljam sljedeće pitanje predsjedniku Vlade Crne Gore, gospodinu Dušku Markoviću:

Poštovani predsjedniče Vlade,

Ove sedmice se navršava pet godina od otvaranja pregovora sa Evropskom unijom. Kako ocenjujete dostignuto u tom procesu, odnosno do kojeg nivoa su sprovedene neophodne reforme našeg društva? Kako vidite nastavak pregovaračkog procesa, njegovu dinamiku, a naročito kakva je Vaša projekcija završetka pregovora i budućeg članstva Crne Gore u Evropskoj uniji?

Obrazloženje

Evropska unija je prije gotovo tačno pet godina, 29.06.2012. godine, otvorila pristupne pregovore sa našom državom, sa procesom skrininga. Za ovo vrijeme, zaključno sa 20.06.2017. godine, otvorili smo 28 od 35 pregovaračkih poglavlja o vladavini prava, pravosuđu i temeljnim pravima, pravdi, slobodi i bezbjednosti, a tri poglavlja su privremeno zatvorena (nauka i istraživanje, obrazovanje i kultura i vanjski odnosi), dok su mjerila za otvaranje postavljena za 11 poglavlja. Cijenim da u procesu pristupanja EU, Crna Gora treba da se rukovodi principom „kvalitet prije brzine“, sa akcentom na kvalitet sprovedenih reformi u odnosu na dužinu trajanja procesa. S tim u vezi je i moje prvo pitanje, odnosno, da li smatrate da su u dosadašnjem procesu u dovoljnoj mjeri sprovedene neophodne reforme našeg društva, što je svakako mnogo važnije nego puko, formalno članstvo u EU?

Takođe, nesporno je da je u proteklih pet godina otvoren zavidan broj pregovaračkih poglavlja i da je učinjeno dosta na putu ulaska Crne Gore u EU, kao jednog od temeljnih spoljнополитičких prioriteta naše države. Sa druge strane, evidentno je da nas očekuje još dosta posla u sprovođenju reformi u našem društvu kako bismo mogli da na kvalitetan način dovedemo do kraja ovaj proces i na pravi način zatvorimo jedno po jedno pregovaračko poglavje, od kojih su nesumnjivo ključna poglavlja 23 i 24, koja se zatvaraju na samom kraju pregovora, zbog svoje kompleksnosti ili osjetljivosti. Kada uzmemo sve prethodno navedeno u obzir, kako Vlada na čijem ste čelu vidi dalju dinamiku pregovaračkog procesa i kada građani Crne Gore mogu očekivati da Crna Gora i formalno bude u društvu najrazvijenijih evropskih država?

Molim Vas da mi odgovor dostavite i u pisanoj formi.

ODGOVOR

Hvala poslaniču Lazoviću na postavljenom pitanju,

Kako ste i sami kazali, sjutra obilježavamo pet godina od početka pregovaračkog procesa sa Evropskom unijom, petogodište izuzetno uspješne dinamike i rezultata. Za proteklih pet godina sazrijevali smo i napredovali u najširem društvenom, demokratskom i institucionalnom smislu, naučili mnogo lekcija i uspjeli unaprijediti svaki segment koji je bio upisan u našoj evropskoj agendi.

Javna uprava je napredovala kako u razumijevanju, tako i u vještinama da uspješno pregovora, ali što je važnije, da zrelo i odgovorno sprovodi i implementira evropske politike. I sama Vlada je učinila dodatni podsticaj u pravcu uspješnog sprovođenja pregovaračkog procesa – danas Crna Gora ima Ministarstvo evropskih poslova, poseban resor koji se bavi tim pitanjima, već sam to rekao u nekom od prethodnih odgovora.

Upravo zbog toga, uvjeren sam da će Crna Gora uraditi sve što je u domenu njenih institucija, da do kraja mandata ove Vlade završi proces pregovora o pristupanju EU. Dakle, završi proces pregovora. To je svakako ono čemu težimo od prvog dana pregovaračkog procesa, a u određenoj mjeri to smo i obećali svojim građanima. Dodatno nas u našoj ambiciji ohrabruje nedavna izjava komesara za susjedsku politiku i pregovore o proširenju, Johanesa Hana, da očekuje nova pristupanja u narednom sazivu Evropskog parlamenta, odnosno Evropske komisije, u periodu 2019-2024.

Kad govorimo o očekivanjima i projekcijama članstva, moramo imati u vidu da je Crna Gora prva zemlja koja pregovara po novom pristupu koji u fokus stavlja pregovore u vladavini prava, odnosno u poglavljima 23. i 24, ali i činjenicu da se i sama Evropska unija danas značajno promijenila u odnosu na period prije 2012. godine. Upravo zbog toga, zbog novog pristupa i strožijih kriterijuma, naš napredak djeluje uvjerljivije i snažnije. Mi danas govorimo o procesu pristupanja jednoj evolutivnoj organizaciji, koja je sve više okrenuta prema unutra, prema svojim planovima za budućnost. Svjesni smo da je Evropska unija danas suočena sa mnogim krizama i izazovima, koji će moguće zahtijevati transformaciju njenih institucija i odgovarajućih politika, i da će zajednica u koju ćemo ući – vjerovatno biti drugačija nego današnja. O tome sam slično govorio i prilikom predstavljanja Ekspozea za sastav 41. Vlade.

Ipak, uprkos tome što su kriterijumi pooštreni, a politička klima u Evropskoj uniji ponekad i varljiva, Crna Gora je ostala dosljedna svojim ciljevima, i siguran sam da smo 11 godina od obnove nezavisnosti u pogledu reformi ostvarili značajne rezultate, čemu u prilog govori članstvo Crne Gore u NATO. Ono je došlo kao prilično zahtjevan, ali svakako komplementaran proces sa procesom pregovora o pristupanju Evropskoj uniji.

Uvaženi poslaniče Lazoviću,

Podsjetiću i Vas i crnogorsku javnost kako pet godina pregovora danas izgleda u činjenicama, i brojevima.

Sa 28 otvorenih i 3 zatvorena poglavlja Crna Gora predvodi zemlje koje se nalaze u procesu proširenja, i to je podatak koji sa respektom izgovaraju mnogi evropski i izvanevropski zvaničnici. Činjenica je i da se danas u brojnim demokratskim i ekonomskim segmentima ne razlikujemo od mnogih zemalja članica!

Predali smo 30 pregovaračkih pozicija, a očekujem da će već sjutra Vlada usvojiti 31. poziciju, dok intenzivo radimo na još jednoj, što nam daje dovoljno argumenata da do kraja godine uvećamo svoj pregovarački bilans. Bilježimo internu spremnost za otvaranje preostalih poglavlja do kraja godine, kao i nastavak zatvaranja novih poglavlja.

Od 13 poglavlja u kojima smo imali početna mjerila, njih 12 dostignuto je, a ostalo je da mjerila ispunimo samo u još jednom poglavlju, što ćemo i uraditi u narednih par mjeseci.

U smislu predstojeće kratkoročne dinamike, očekujemo da do kraja godine otvorimo pregovore u preostalim poglavljima gdje smo predali pregovaračke pozicije (Poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika, Poglavlje 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga), kao i ona za koja su pozicije u izradi (Poglavlje 17 – Ekonomski i monetarni uniji i Poglavlje 27 – Životna sredina), a da do kraja godine predamo i posljednju poziciju, za poglavlje 8 (Konkurenčija), gdje upravo radimo na ispunjavanju preostalih početnih mjerila. I jedno od tih mjerila će biti na dnevnom redu, nadam se uskoro, i u ovom Parlamentu.

Na posljednjoj Međuvladinoj konferenciji, pored otvaranja dva nova poglavlja, započeli smo i proces zatvaranja pojedinih poglavlja sa završnim mjerilima, zatvorivši poglavlje 30 – Vanjski odnosi. Dakle, gotovo da smo zaokružili proces otvaranja poglavlja i započeli novu fazu njihovog intenziviranog zatvaranja.

Iako je to već pomenuto, želim da naglasim da poseban fokus stavljamo na pregovore u poglavljima 23 – Pravosuđe i temeljna prava, i 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost – gdje su naša očekivanja da uskoro ostvarimo internu spremnost u smislu ispunjenosti 83 privremena mjerila. Upravo u ovoj oblasti, dinamika reformi bila je na vrhuncu, o čemu dovoljno govori donošenje preko 60 reformskih zakona, osnivanje i početak rada više novih institucija uz kontinuirano jačanje postojećih, ali i jasan i vidljiv bilans ostvarenih rezultata u sprovođenju reformi, koji u skladu s novim pristupom daje potrebne podsticaje daljem napretku u pregovorima.

Poslaniče Lazoviću,

Više puta sam naglasio da sâm proces pregovora nije i ne treba biti naša utrka sa rokovima. Članstvo u EU je krajnji cilj, ali ono što je za Crnu Goru važnije jeste maršuta puta

koja vodi do tog cilja, odnosno kvalitet standarda koje ćemo sprovesti i dostići, a koji će značiti i drugačiji i viši nivo kvaliteta života naših građana. Kako ste i sami kazali u obrazloženju – rukovodimo se isključivo principom „kvalitet prije brzine“.

Dozvolite na samom kraju, da napravim i jedan ekskurs, izvan konteksta samog pitanja.

Imajući u vidu da je proces evropske integracije zapravo proces čitavog crnogorskog društva, te da podrška građana za članstvo u EU prema istraživanjima iznosi 76 procenata – bio bih kao premijer mnogo zadovoljniji kada bih u ovoj sali video kolege poslanike iz opozicionih stranaka. Jer i oni prirodno predstavljaju tih 76% crnogorskih građana koji žele Crnu Goru u Evropskoj uniji. Da iz poslaničkih klupa, a ne izvan njih, doprinose kvalitetu reformi i učestvuju u odlučivanju o najvažnijim pitanjima iz tog procesa. Time bi i oni sami pokazali svoju političku zrelost da sjutra kada postanemo članica, imaju priliku uticati i na evropske, a ne samo na nacionalne politike i odluke.

Svakako, možemo biti sigurni u jedno – Vlada će učiniti sve da oko ovog cilja okupi i mobilise kapacitete cijelog društva, svjesna značaja njihovih doprinosa ovom procesu. Upravo sa svim granama vlasti, u saradnji sa poslovnom zajednicom, civilnim sektorom, medijima i svim segmentima društva, sprovodićemo u mandatu ove Vlade dalje reforme za novu budućnost Crne Gore i naših građana.

Hvala na pažnji!